

Sygn. akt I NSW 1967/20

POSTANOWIENIE

Dnia 30 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosław Sadowski (przewodniczący)

SSN Paweł Księżak (sprawozdawca)

SSN Oktawian Nawrot

w sprawie z protestów wyborczych Z. M., M. M. i M. M.
przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej
przy udziale Prokuratora Generalnego i Przewodniczącego Państwowej Komisji
Wyborczej
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 30 lipca 2020 r.,

**wyraża opinię, że zarzuty protestów Z. M., M. M. i M. M. są
bezzasadne.**

UZASADNIENIE

W dniu 16 lipca 2020 r. (data oddania w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego) wyborcy Z. M., M. M. i M. M. wnieśli protesty przeciwko wyborowi A. D. na Prezydenta Rzeczypospolitej, zarzucając naruszenie przepisów ustawy dotyczących głosowania, a mianowicie art. 6 ust. 2, poprzez niezachowanie wskazanego w tym przepisie terminu na doręczenie pakietów wyborczych, co doprowadziło do pozbawienia wnoszących protesty możliwości skorzystania z gwarantowanego im w Konstytucji czynnego prawa wyborczego, a ponadto miało wpływ na wynik wyborów.

W odpowiedzi na protest Z. M. Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej wskazał, że odniesienie się do sformułowanego w nim zarzutu wymagałoby przeprowadzenia postępowania dowodowego i ustalenia na jego podstawie stanu faktycznego, do czego Komisja nie jest uprawniona.

Postanowieniem z dnia 30 lipca 2020 r. zarządzono połączenie spraw z protestów M. M. (I NSW 1973/20) i M. M. (I NSW 1976/20) ze sprawą o sygn. akt I NSW 1967/20 – w celu ich łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 129 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej na zasadach określonych w ustawie.

Stosownie do art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (Dz. U. z 2020 r., poz. 979; dalej: u.wyb.2020) protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego nie później niż w ciągu 3 dni od dnia podania wyniku wyborów do publicznej wiadomości przez Państwową Komisję Wyborczą.

Zgodnie z art. 1 ust. 2 u.wyb.2020 w zakresie w niej nieuregulowanym stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2019 r., poz. 684 i 1504 oraz z 2020 r., poz. 568; dalej: k.wyb.).

Stosownie do art. 323 § 1 k.wyb. Sąd Najwyższy rozpoznaje protest w składzie 3 sędziów, w postępowaniu nieprocesowym, i wydaje opinię w formie postanowienia w sprawie protestu. Art. 323 § 2 k.wyb. przewiduje, że opinia powinna zawierać ustalenia co do zasadności zarzutów protestu, a w razie potwierdzenia zasadności zarzutów – ocenę, czy przestępstwo przeciwko wyborom lub naruszenie przepisów kodeksu miało wpływ na wynik wyborów.

Podniesiony przez wnoszących protesty zarzut opóźnionego doręczenia im pakietów wyborczych okazał się bezzasadny – a to z następujących przyczyn.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 u.wyb.2020 konsul, nie później niż 6 dni przed dniem wyborów, wysłał pakiet wyborczy do wyborcy wpisanego do spisu wyborców, który wyraził zamiar głosowania korespondencyjnego za granicą, z zastrzeżeniem ust. 3, pocztą nierejestrowaną. Konsul może przekazać pakiet wyborczy również w inny sposób, jeżeli operator wykonujący usługi pocztowe lub przewozowe w państwie przyjmującym nie daje rękojmi należytego wykonania usługi przesyłki nierejestrowanej.

Jak wynika z treści informacji otrzymanych przez Sąd Najwyższy od Pełnomocnika Ministra Spraw Zagranicznych do spraw wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2020 r. – na które Sąd zwraca uwagę uczestników postępowania w trybie art. 228 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. – „wszystkie pakiety wyborcze we wszystkich okręgach konsularnych, w obu turach głosowania, zostały wysłane do wyborców (dostarczone do operatorów pocztowych/przewozowych) przez konsulów z zachowaniem terminu, o którym mowa w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego”. Także w treści wiadomości e-mail, wysłanej przez Konsula Rzeczypospolitej Polskiej w L. do Z. M., a załączonej jako dowód do wszystkich trzech rozpoznawanych protestów, wskazano, że „pakiet wyborczy zostanie wysłany przez konsula na wskazany podczas rejestracji adres do dnia 22 czerwca 2020 r.”. Powyższe oznacza zatem, że Konsul dotrzymał terminu, o którym mowa w powołanym powyżej art. 6 ust. 2 u.wyb.2020.

Nieprawidłowości polegające na opóźnionym doręczeniu pakietów wyborczych, które dotknęły wnoszących protesty, nie powstały zatem z przyczyn leżących po stronie Konsula Rzeczypospolitej Polskiej w L.. Konsul, który nie jest zresztą organem wyborczym wymienionym w Dziale II Kodeksu wyborczego „Organy wyborcze”, nie odpowiada jednocześnie za działania brytyjskiego operatora wykonującego usługi pocztowe – kwestie te pozostają bowiem nie tylko poza polską jurysdykcją, ale przede wszystkim wynikają ze sposobu organizacji działalności operatora pocztowego państwa przyjmującego.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 323 § 1 i 2 k.wyb., orzekł jak w sentencji postanowienia.